

טיפול בבעיות נשימה בציפורים

ניכתב על ידי ד"ר קולין ווקר (Colin Walker) BSc, BVSc, MRCVS, MACVSc

תורגם על ידי תומר ג. ©

Turbosole (ronidazole) בכמות של כפית לליטר מים ללהקה שלמה. לקוקסידיה יש להשתמש ב-Baycox (toltrazuril), 3 מ"ל לליטר מים למשך 48 שעות. לטיפול בתולעים Moxidectin 2 מ"ג למ"ל, 5 מ"ל לליטר במשך 24 שעות.

התרופה המומלצת היא doxycycline. שימוש בטטראציקלינים אחרים אינו מומלץ מכיוון שפרק הזמן בו נשמרות רמות מספיקות של התרופה בדם קצר מדי (כ-4 שעות), והם מושפעים מאוד מנוכחות מינרלים שונים הניתנים לציפורים. Doxycycline שומר על רמות גבוהות למשך 20-שעות, ומושפע פחות ממלחי מינרלים.

הטיפול בציפורים נמשך עד להבראה, כאשר משך טיפול נפוץ של 5 עד 20 יום. בתיאוריה, בטיפול של 45 יום ב-doxycycline ניתן לנקות את הכלמידיה מהציפור. אבל, כנראה שטיפול כה ארוך אינו מועיל לציפור. הציפור זקוקה לחשיפה מתמשכת לרמות נמוכות של האורגניזם על מנת לשמר את החסינות בפניו. אם הכלמידיה תנוקה, העמידות של הציפור בפניה תדעך במהירות, ותשאיר את הציפור פגיעה למחלה אם אי פעם תתקל בה שוב. בהינתן העמידות האופיינית של האורגניזם, אירוע זה סביר מאוד במגע עם ציפור נוספת או הפרשותיה. לעיתים נהוג להשתמש בטיפול בפולסים: אחרי הטיפול הראשון הציפורים מקבלות טיפולים קצרים נוספים של 3-4 ימים כל 2-3 שבועות, המחזיק את האורגניזם בשליטה עד ביסוס החסינות הטבעית. בדרך כלל לאחר מספר טיפולים ניתן להפסיק את התרופה והציפורים יישארו בריאות. ניתן לטפל בציפורים בודדות על ידי מתן doxycycline ישירות לפה בכדורים, אך בכדי להפחית את הלחץ הנגרם מלכידה והאכלה חוזרת של הציפור, ובכדי לטפל בלהקות שלמות, ניתן להשתמש בתרופה הניתנת דרך מי השתייה כמו Doxyvet (12% doxycycline) בכמות של כפית ל-2 ליטר מי שתייה טריים מדי יום.

בעיות נשימה הן אחת הבעיות הנפוצות ביותר בציפורים. הציפור מראה מגוון סימפטומים הכוללים התעטשויות, עיניים אדומות דומעות, הפרשה מהעיניים והנחיריים וסינוסים נפוחים. לעיתים קרובות נוטים להפנות בעיות אלה לוותרניר לבעלי כנף. בכל מקרה, מצורף תקציר של הדרך בה ניתן לגשת לבעיה זו.

ניתן לחלק את בעיות הנשימה לשתי קבוצות, כאלו הנגרמות על ידי חיידקים (בקטריות) וגורמים דומים, וכאלה הנגרמים על ידי וירוסים. המחלות הויראליות מתבטאות בדרך כלל בתחלואה גבוהה ו/או תמותה גבוהה, ואינן ניתנות לטיפול. המחלות הנפוצות ביותר בקבוצה השנייה, וכוללות כ-80% מהמקרים הן כלמידיה (Chlamydia), מיקופלזמה (Mycoplasma) ו-E.Coli. כיצד לטפל? חשוב לזכור כי כמו במחלות ציפורים רבות ישנו רכיב הדחק (stress), ולכן הטיפול התרופתי הינו רק חלק מהתשובה.

רוב הציפורים הן נושאות את האורגניזמים האלו כל הזמן, ונדבקות באופן פאסיבי מההורים בקן. בציפור בריאה נדיר שאורגניזמים אלו יגרמו למחלה, אלא החשיפה לרמה נמוכה של האורגניזמים תאפשר פיתוח של חסינות טבעית המספקת הגנה מפני המחלה לרוב הציפורים בגיל 6 חודשים וכמעט לכולן בגיל 12 חודשים. בכדי להבטיח תגובה טובה לטיפול חשוב לתקן בעיות בסביבת ודרך הגידול, ושכל מחלה נוספת תטופל גם היא האנטיביוטיקה המומלצת היא doxycycline.

חשוב לבדוק את מקום המחיה, הטיפול והמזון ולחפש בעיות. כמו כן חשוב לבדוק קיום של מחלות נוספות וטפילים בפרט על ידי בדיקת צואה ומשטח מהגרן. לעיתים קרובות ניתן למצוא בעיות כגון שוטניות (סוג של טפיל) תולעים וקוקסידיה. בעיות אלו דורשות טיפול בכדי להבטיח תגובה טובה לאנטיביוטיקה. הטיפול בשוטניות נעשה על Flagyl (metronidazole) לציפורים בודדות, או